

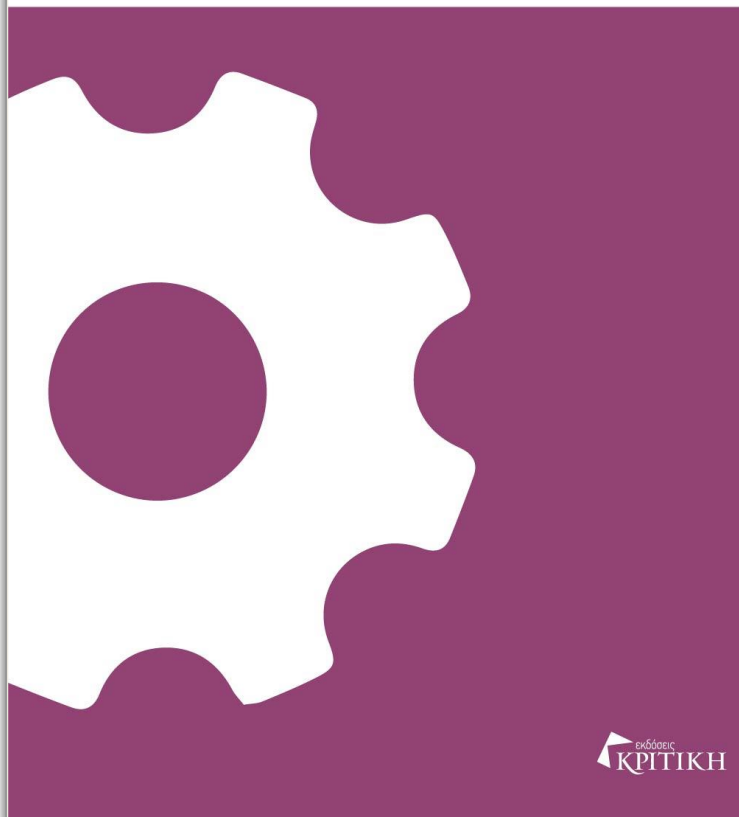
George J. Borjas

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

2η έκδοση

Πρόλογος: Ευαγγελία Παπαπέτρου

Εισαγωγή-επιμέλεια: Θεόδωρος Κουτρούκης



George Borjas

Τα οικονομικά της εργασίας

2η έκδοση

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

εκδόσεις
ΚΡΙΤΙΚΗ

Κεφάλαιο 12

Ανεργία

Πρόκειται για ύφεση όταν ο γείτονάς σου
χάσει τη δουλειά του.

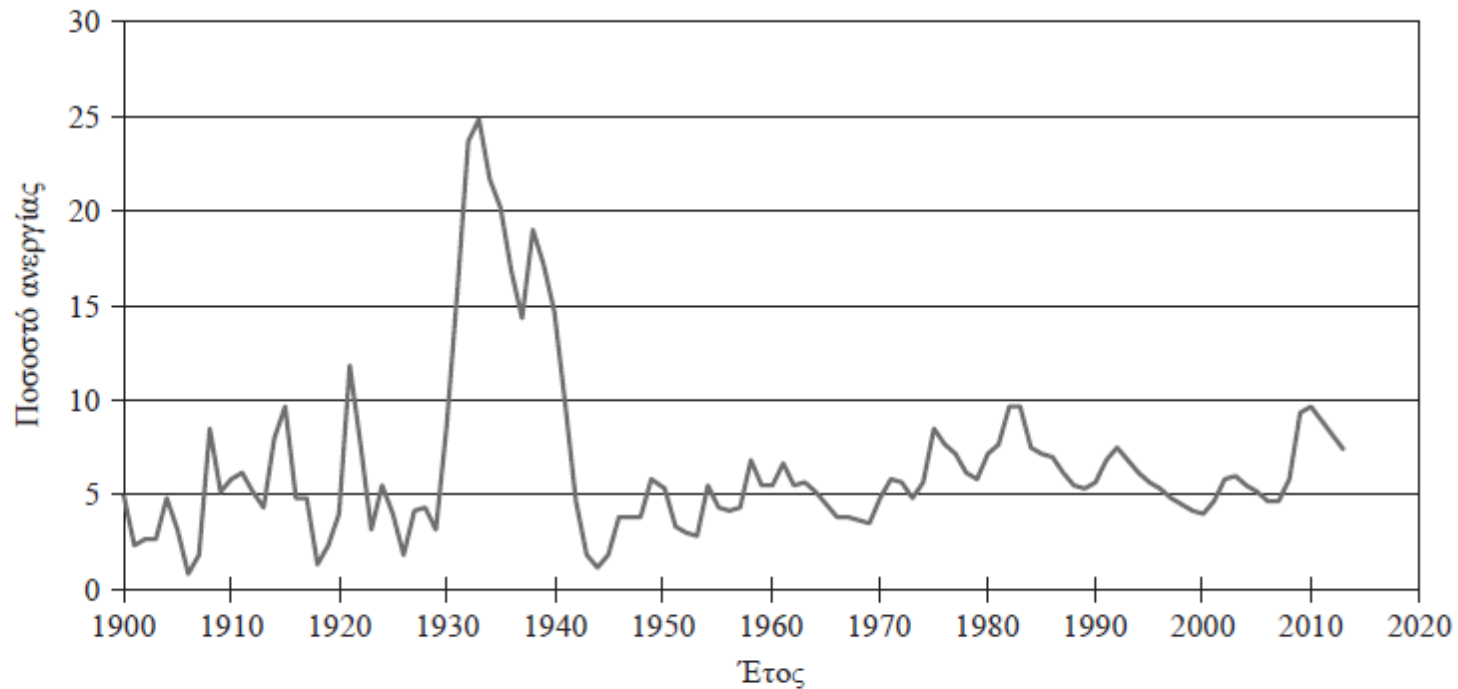
Όταν χάσεις τη δική σου, πρόκειται για
κατάθλιψη

Harry S. Truman

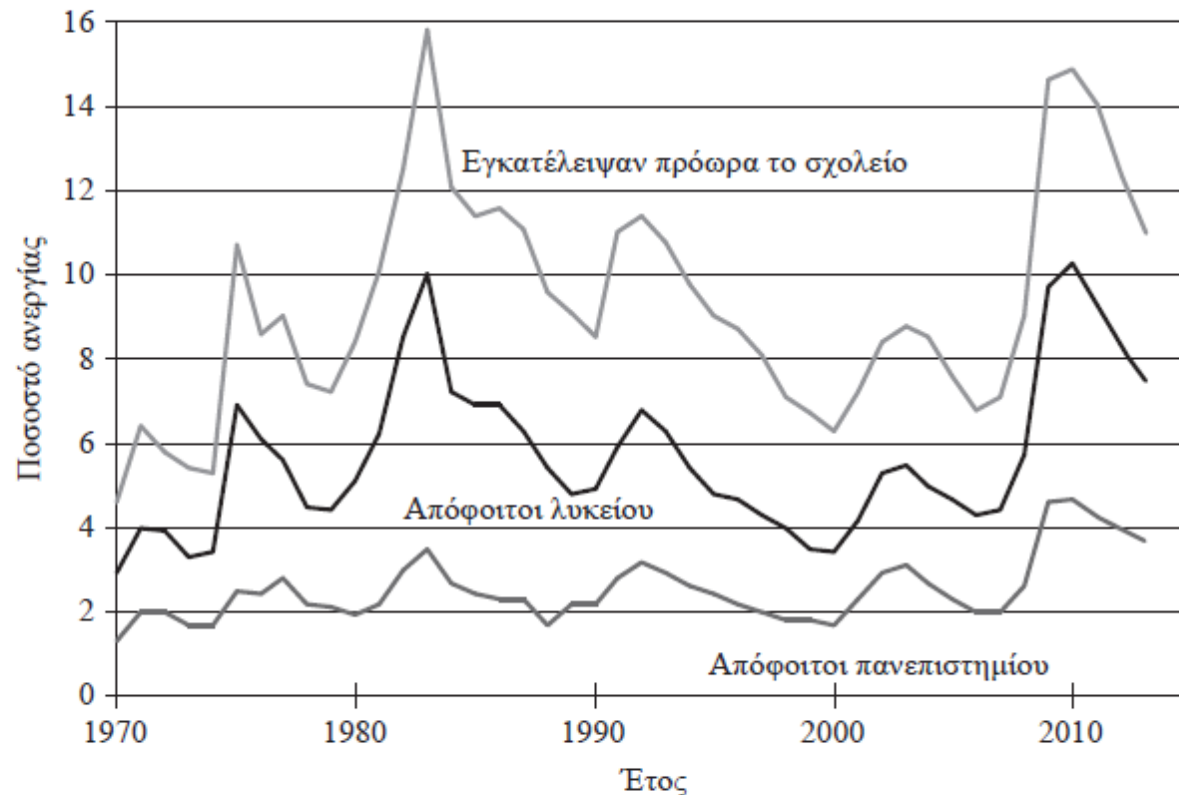
Ανεργία στις ΗΠΑ

- Παρόλο που το ποσοστό ανεργίας στις ΗΠΑ είχε ανοδική τάση μεταξύ 1960 και 1990, η οικονομική ανάπτυξη της δεκαετίας του 1990 μείωσε σημαντικά την ανεργία
- Το ποσοστό ανεργίας σημείωσε την υψηλότερη τιμή 9,6 τοις εκατό το 2010, καθώς οι οικονομικές συνθήκες επιδεινώνονταν από το 2008
- Το ποσοστό ανεργίας στις ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια έχει ξεπεράσει τα ποσοστά ανεργίας στη Γερμανία και στη Γαλλία

Ανεργία στις Ηνωμένες Πολιτείες, 1900-2013



Ποσοστά ανεργίας ανά επίπεδο εκπαίδευσης, 1970-2013



Η ανεργία τριβής

- **Η ανεργία τριβής** προκύπτει επειδή τόσο οι εργαζόμενοι όσο και οι επιχειρήσεις χρειάζονται χρόνο για να συναντηθούν και να αφομοιώσουν την πληροφόρηση σχετικά με την αξία της αντιστοίχισης των θέσεων
- Ακόμη και σε μια ανταγωνιστική οικονομία που λειτουργεί καλά εμφανίζεται ανεργία τριβής, επειδή κάποιοι εργαζόμενοι θα βρεθούν αναπόφευκτα «μεταξύ» κάποιων θέσεων απασχόλησης

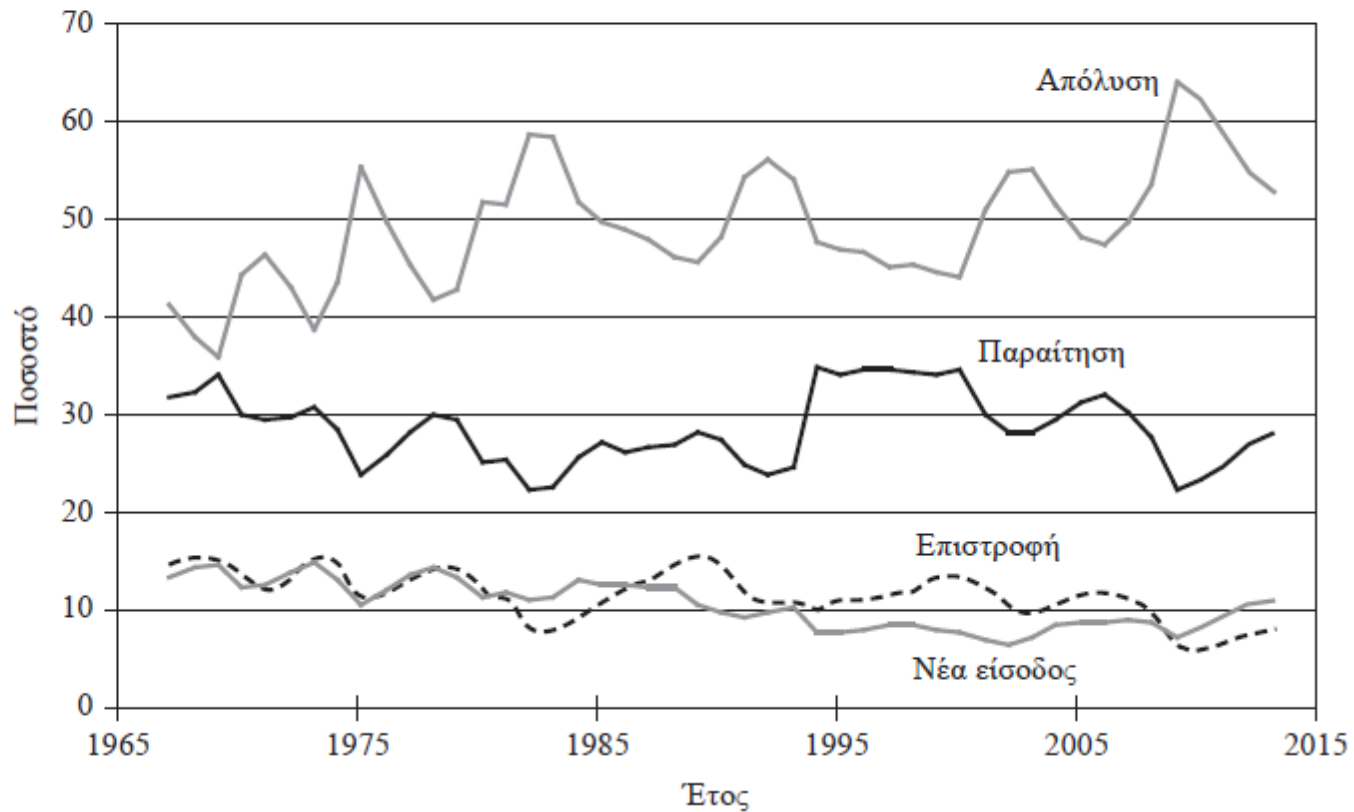
Η διαρθρωτική ανεργία

- **Η διαρθρωτική ανεργία** προκύπτει όταν υπάρχει ανισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργαζόμενων ή όταν αυξάνεται η ανεργία επειδή το είδος των εργαζόμενων που ζητούν δουλειά δεν «ταιριάζουν» με τις διαθέσιμες θέσεις
- Ο τύπος ανεργίας που δημιουργεί μεγάλη ανησυχία σε μια οικονομία είναι η δομική ανεργία, αφού οι δεξιότητες που έχουν αποκτήσει οι εργαζόμενοι δεν χρησιμοποιούνται πλέον παραγωγικά

Ποσοστό ανεργίας σταθερής κατάστασης

- Το ποσοστό ανεργίας σταθερής κατάστασης εξαρτάται από τις πιθανότητες μετάβασης των εργαζόμενων ανάμεσα σε απασχόληση, ανεργία και μη αγοραίο τομέα
- Αν θέσουμε l = το ποσοστό εργαζόμενων που χάνουν τη δουλειά τους και γίνονται άνεργοι
- Αν θέσουμε h = το ποσοστό h ανέργων που προσλαμβάνονται
- Στη σταθερή κατάσταση $lE = hU$, και αφού το εργατικό δυναμικό είναι $LF = E + U$, τότε
- Το ποσοστό ανεργίας σταθερής κατάστασης,
$$U_R = U/LF = l/(l + h)$$

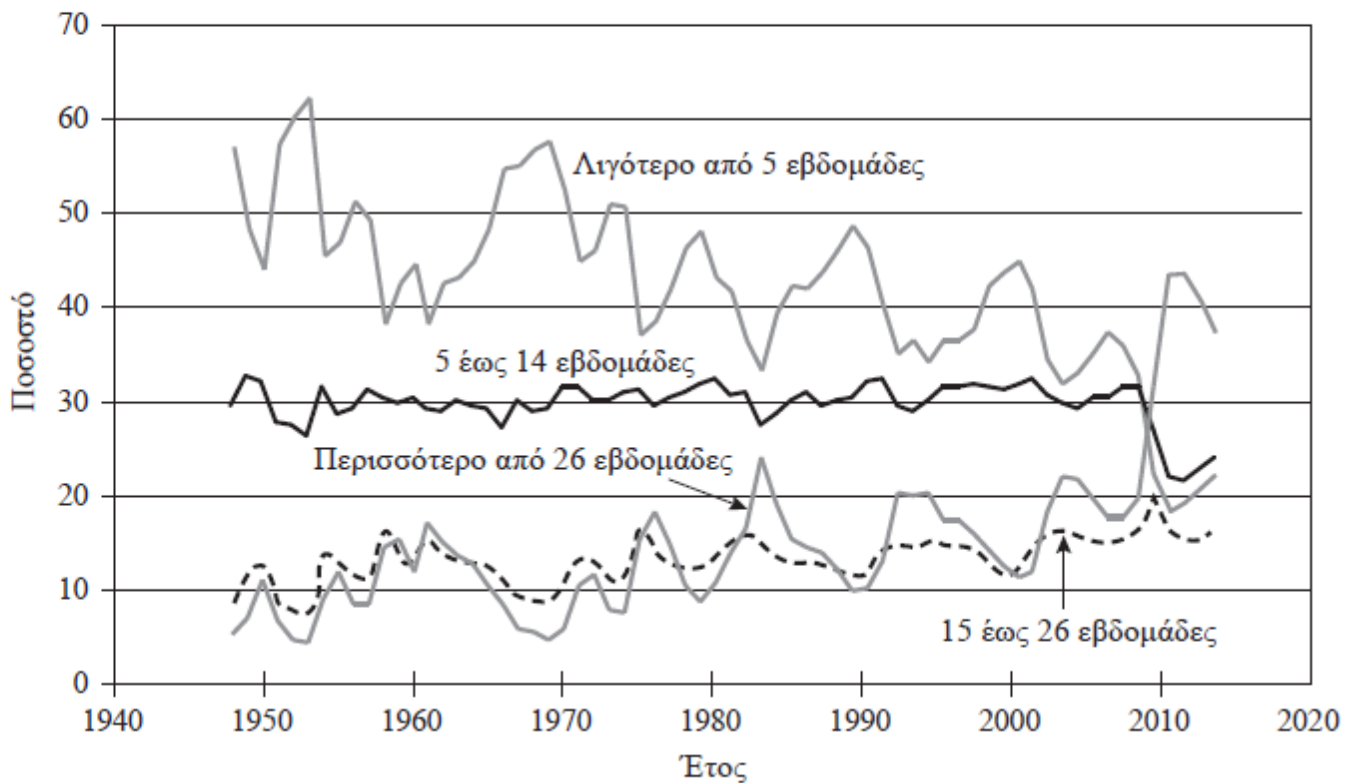
Άνεργοι σύμφωνα με την αιτία ανεργίας, 1967-2013



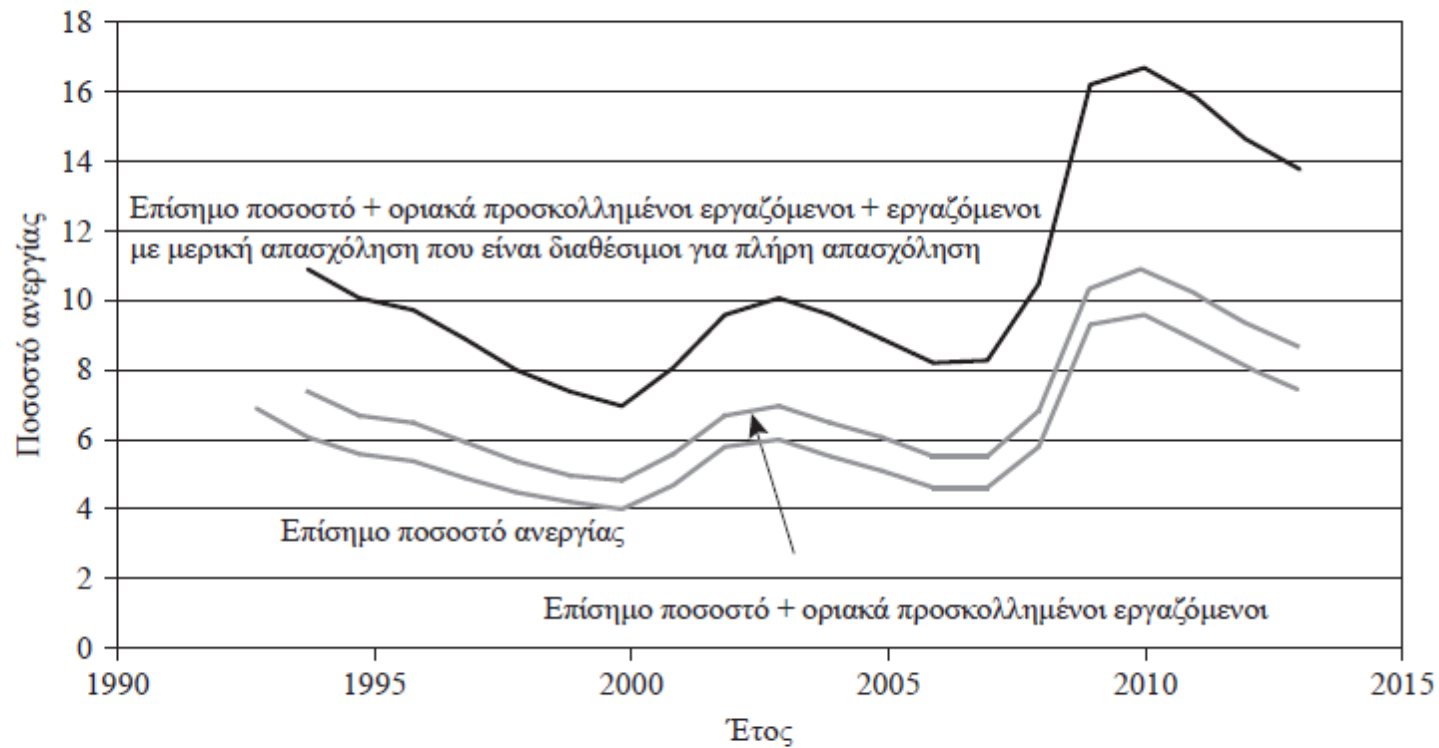
Η διάρκεια της ανεργίας

- Αν και οι περισσότερες περιόδους ανεργίας δεν διαρκούν πολύ, η συνολικά μεγάλη διάρκεια της ανεργίας οφείλεται στους εργαζόμενους που είναι μακροχρόνια άνεργοι

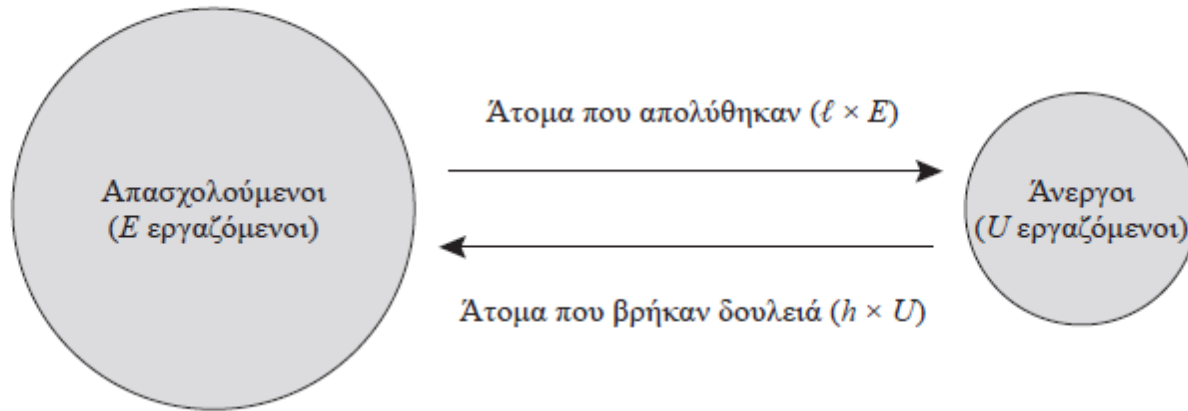
Άνεργοι κατά χρονική διάρκεια ανεργίας, 1948-2013



Εναλλακτικές μετρήσεις του ποσοστού ανεργίας, 1994-2013

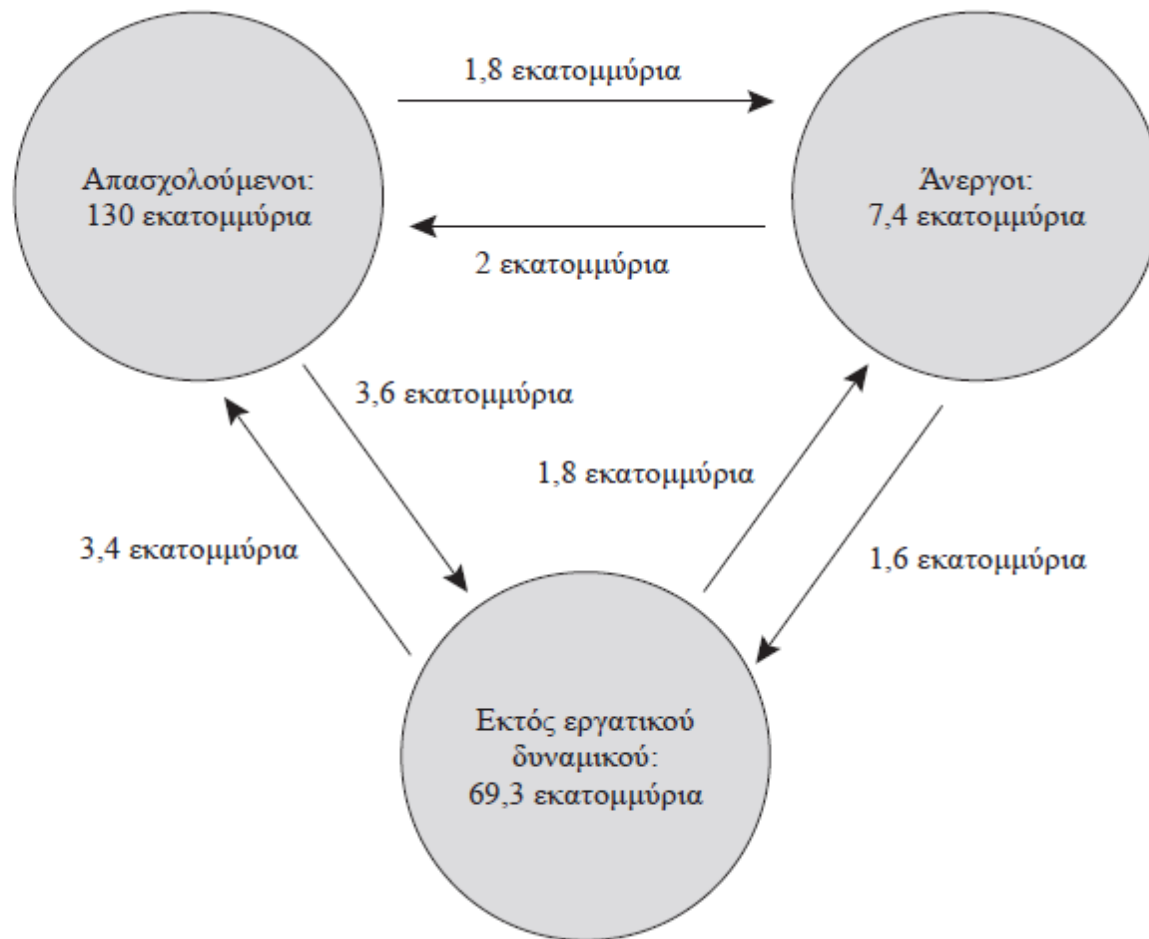


Ροές μεταξύ απασχόλησης και ανεργίας



Υποθέτουμε ότι ένα άτομο είτε εργάζεται είτε είναι άνεργο. Οποιαδήποτε χρονική στιγμή, κάποιοι εργαζόμενοι χάνουν τη δουλειά τους και κάποιοι άνεργοι βρίσκουν δουλειά. Αν η πιθανότητα απώλειας της εργασίας ισούται με l , τότε υπάρχουν $l \times E$ άτομα που έχουν χάσει τη δουλειά τους. Αν η πιθανότητα εύρεσης εργασίας ισούται με h , υπάρχουν $h \times U$ άτομα που έχουν βρει δουλειά

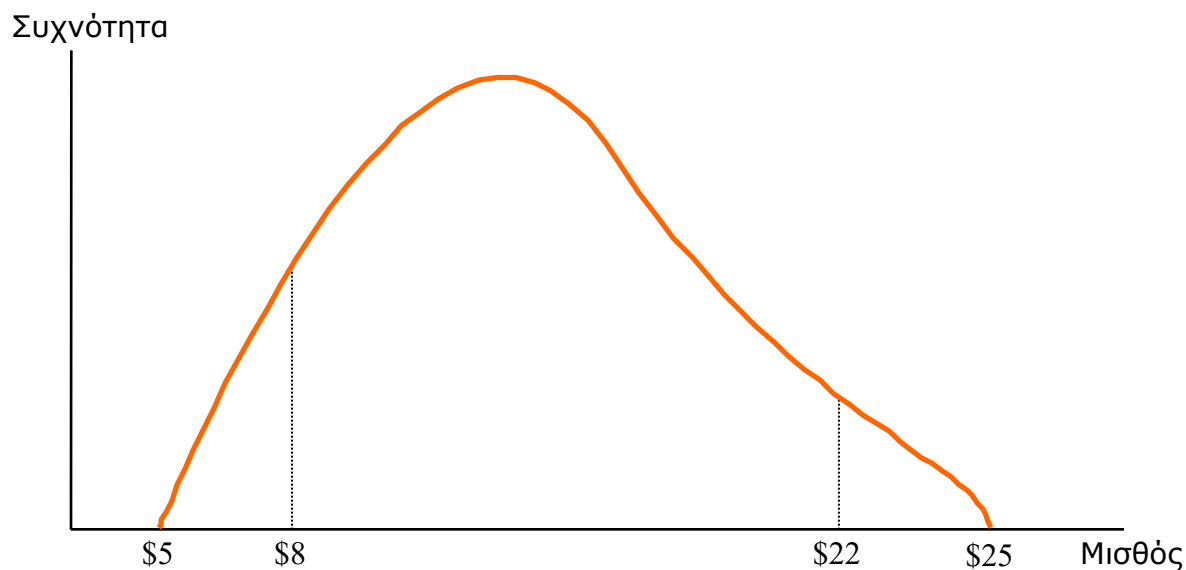
Δυναμικές ροές στην αγορά εργασίας των ΗΠΑ



Αναζήτηση εργασίας

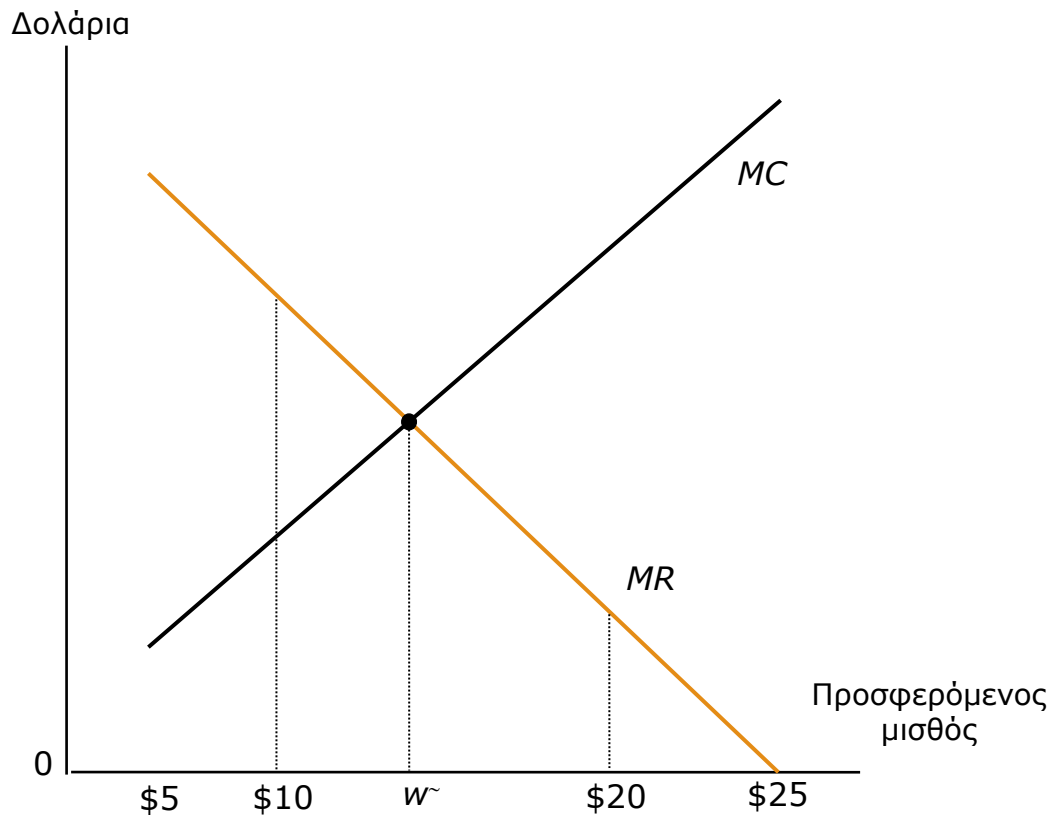
- Ο επιθυμητός μισθός κάνει τον εργαζόμενο αδιάφορο μεταξύ συνέχισης της αναζήτησης εργασίας και αποδοχής μιας προσφοράς εργασίας
- Μια αύξηση του οφέλους από την αναζήτηση αυξάνει τον επιθυμητό μισθό και επιμηκύνει τη διάρκεια των περιόδων ανεργίας
- Μια αύξηση του κόστους αναζήτησης μειώνει τον επιθυμητό μισθό και κάνει πιο σύντομη την περίοδο ανεργίας

Κατανομή προσφοράς μισθού



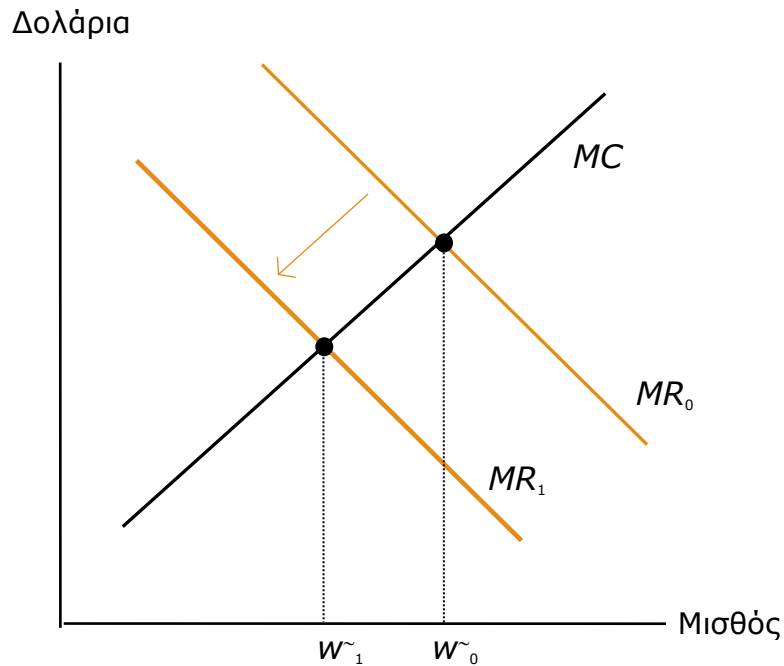
Η κατανομή προσφοράς μισθού δίνει την κατανομή συχνότητας των πιθανών προσφορών εργασίας. Ένας εργαζόμενος μπορεί να δεχτεί οποιαδήποτε εργασία που δίνει από 5 έως 25 δολάρια ανά ώρα

Προσδιορισμός του επιθυμητού μισθού

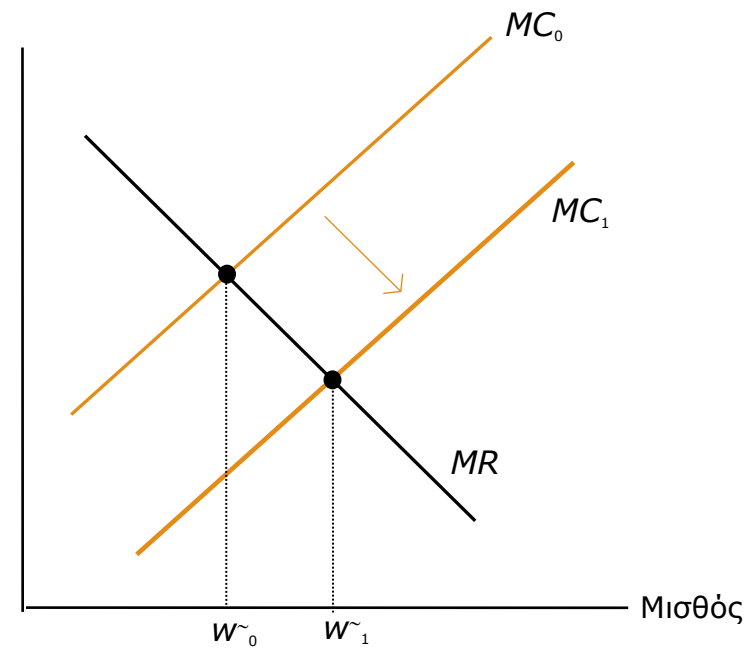


Η καμπύλη οριακού εσόδου δίνει το όφελος από μια επιπρόσθετη προσπάθεια αναζήτησης εργασίας. Έχει κατερχόμενη κλίση επειδή όσο καλύτερη είναι προσφορά που έχει ήδη γίνει, τόσο μικρότερο είναι το όφελος από μια ακόμη προσπάθεια. Η καμπύλη οριακού κόστους δίνει το κόστος της επιπλέον αναζήτησης. Έχει ανερχόμενη κλίση γιατί όσο καλύτερη είναι η προσφορά που έχει ήδη γίνει, τόσο μεγαλύτερο είναι το κόστος ευκαιρίας για μια ακόμη προσπάθεια. Ο επιθυμητός μισθός εξισώνει το οριακό έσοδο με το οριακό κόστος της διερεύνησης

Προεξοφλητικό επιτόκιο, επιδόματα ανεργίας και επιθυμητός μισθός



(β) Αύξηση προεξοφλητικού επιτοκίου



(β) Αύξηση επιδομάτων ανεργίας

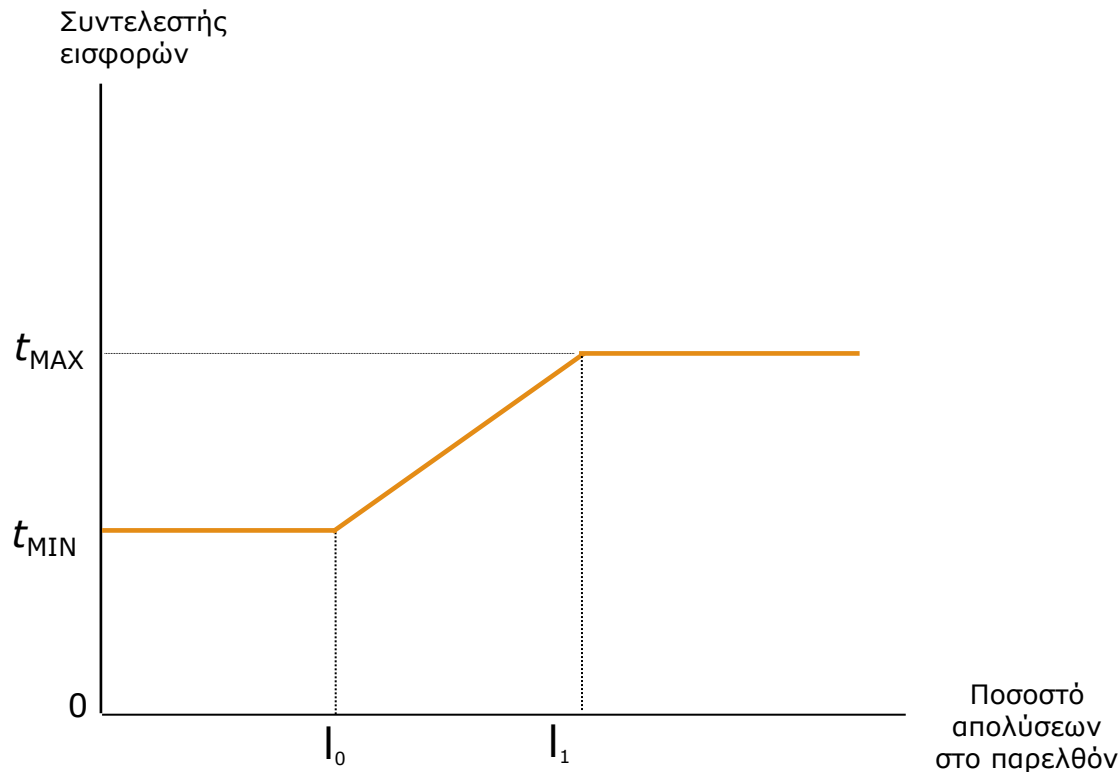
Επιδόματα ανεργίας

- Κατά κανόνα, ένας άνεργος λαμβάνει επίδομα ανεργίας μέχρι να συμπληρωθούν 26 εβδομάδες ανεργίας, αλλά η διάρκεια αυτής της περιόδου συχνά παρατείνεται από το Κογκρέσο σε εποχές ύφεσης
- Το επίπεδο των επιδομάτων εξαρτάται από τον προηγούμενο μισθό του εργαζόμενου. Το **ποσοστό αντικατάστασης** κυμαίνεται από 60 τοις εκατό για τους χαμηλόμισθους εργαζόμενους ως 25 τοις εκατό για τους υψηλόμισθους εργαζόμενους
- Τα επιδόματα ανεργίας αυξάνουν τη διάρκεια των περιόδων ανεργίας και αυξάνουν την πιθανότητα προσωρινής απόλυσης των εργαζόμενων

Σχέση μεταξύ πιθανότητας εύρεσης νέας εργασίας και επιδόματος ανεργίας



Χρηματοδότηση του συστήματος επιδομάτων ανεργίας: Ατελής εκτίμηση εμπειρίας



Αν η επιχείρηση έχει λίγες απολύσεις (κάτω από το επίπεδο I_0), επιβαρύνεται με μικρό συντελεστή εισφορών για τη χρηματοδότηση του συστήματος επιδομάτων ανεργίας. Αν η επιχείρηση έχει πολλές απολύσεις (πάνω από το επίπεδο I_1), επιβαρύνεται με ένα συντελεστή εισφορών, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από t_{MAX}

Υπόθεση διαχρονικής υποκατάστασης

- Σύμφωνα με την υπόθεση διαχρονικής υποκατάστασης, οι μεγάλες μετατοπίσεις της προσφοράς εργασίας κατά τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου μπορεί να είναι αποτέλεσμα της ανακατανομής του χρόνου των εργαζόμενων, προκειμένου να καταναλώνουν ελεύθερο χρόνο όταν είναι φθηνός (δηλαδή σε περιόδους ύφεσης)

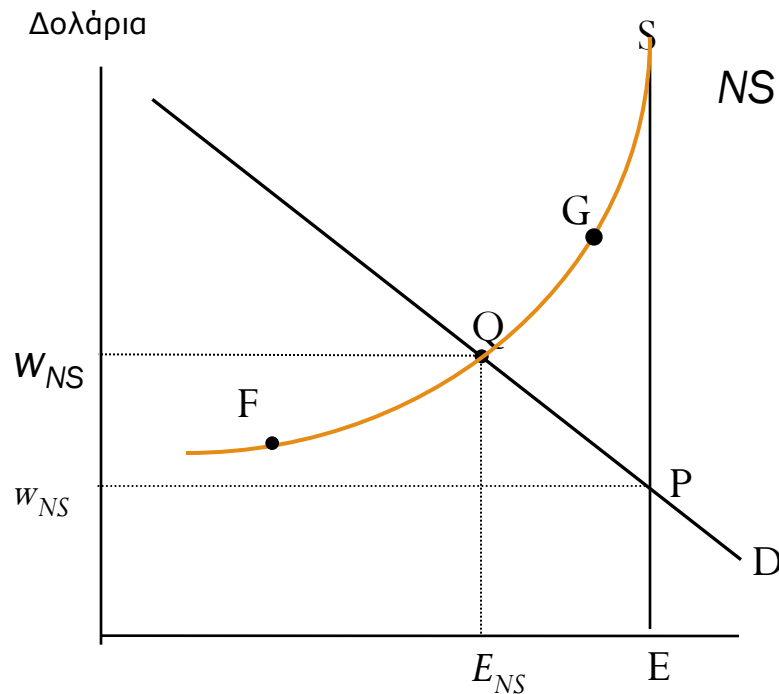
Η υπόθεση κλαδικών μετατοπίσεων

- Σύμφωνα με την υπόθεση κλαδικών μετατοπίσεων, η δομική ανεργία προκύπτει επειδή οι δεξιότητες των εργαζόμενων δεν μεταφέρονται εύκολα μεταξύ των κλάδων
- Οι δεξιότητες των εργαζόμενων που απολύονται από τους κλάδους που παρακμάζουν πρέπει να επαναπροσδιοριστούν, για να βρουν εργασία στους αναπτυσσόμενους κλάδους

Μισθοί αποδοτικότητας και ανεργία

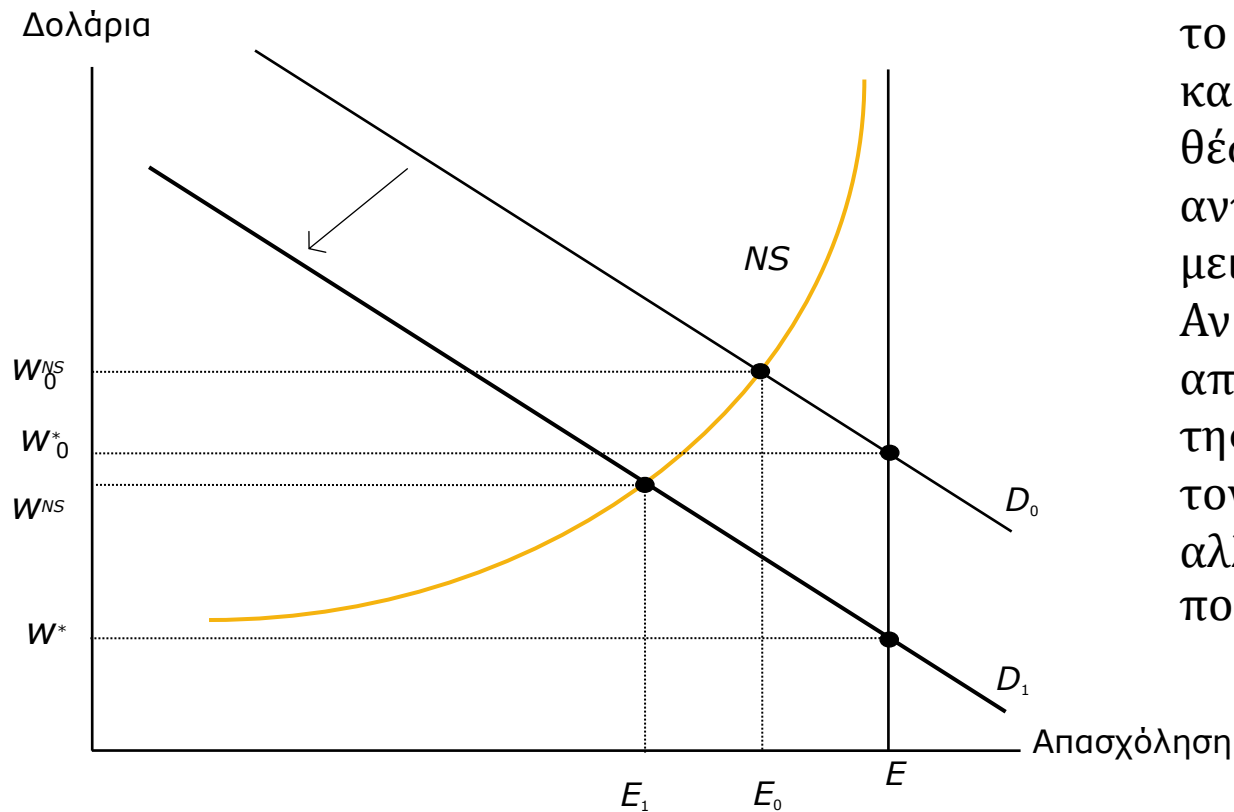
- Οι μισθοί αποδοτικότητας προκύπτουν όταν είναι δύσκολο να ελεγχθεί το προϊόν των εργαζόμενων
- Οι μισθοί αποδοτικότητας πάνω από το επίπεδο της αγοράς δημιουργούν ακούσια ανεργία

Προσδιορισμός μισθού αποδοτικότητας



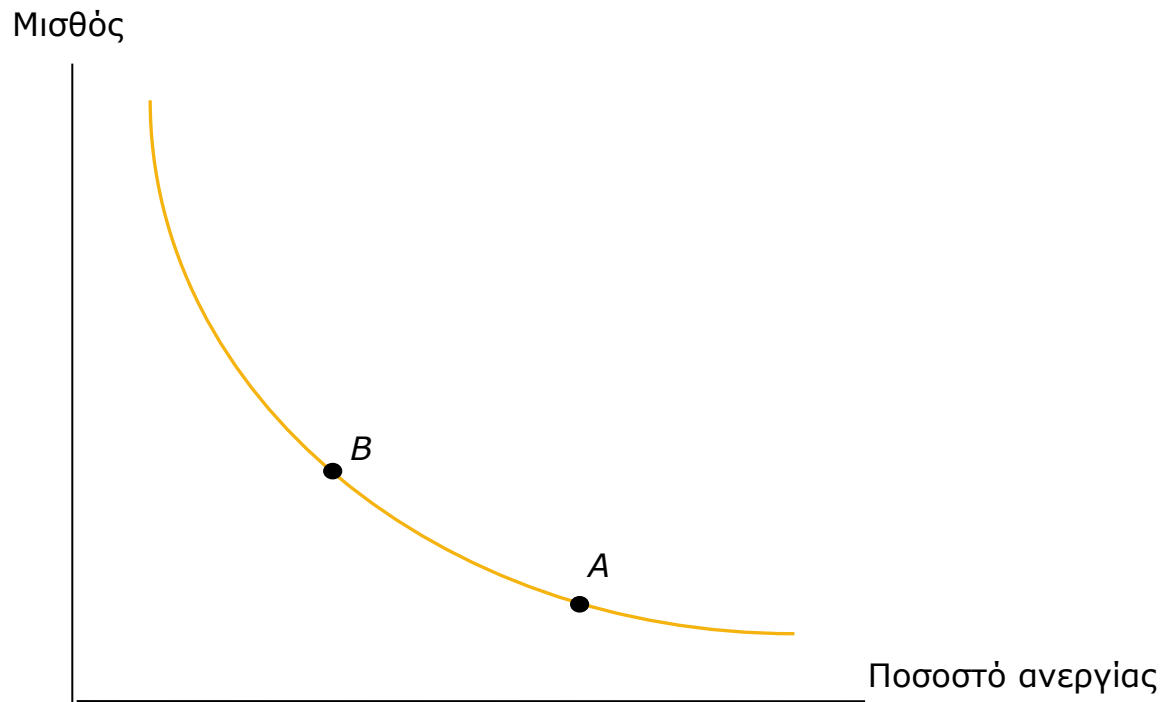
Αν δεν υπάρχει το πρόβλημα της φυγοπονίας, η αγορά εκκαθαρίζεται στο μισθό w^* (όπου η προσφορά S ισούται με τη ζήτηση D). Αν ο έλεγχος των εργαζόμενων είναι ακριβός, ο φόβος της ανεργίας μπορεί να κρατήσει τους εργαζόμενους σε τάξη. Αν η ανεργία είναι υψηλή (σημείο F), οι επιχειρήσεις μπορούν να προσελκύσουν εργαζόμενους που δεν θα αποφεύγουν την εργασία για πολύ χαμηλό μισθό. Αν η ανεργία είναι χαμηλή (σημείο G), οι επιχειρήσεις πρέπει να δώσουν πολύ υψηλούς μισθούς για να εξασφαλίσουν ότι οι εργαζόμενοι δεν αποφεύγουν την εργασία. Ο μισθός αποδοτικότητας w_{NS} δίνεται από την τομή της καμπύλης προσφοράς χωρίς φυγοπονία (NS) με την καμπύλη ζήτησης

Επίπτωση της οικονομικής κάμψης στον μισθό αποδοτικότητας



Μια μείωση της ζήτησης για το προϊόν μετατοπίζει την καμπύλη ζήτησης από τη θέση D_0 στη D_1 . Ο ανταγωνιστικός μισθός μειώνεται από w^*_0 σε w^{NS} . Αν η επιχείρηση δίνει μισθό αποδοτικότητας, η κάμψη της ζήτησης επίσης μειώνει τον μισθό αποδοτικότητας, αλλά κατά ένα μικρότερο ποσό

Καμπύλη μισθού: σχέση επιπέδων μισθού και ανεργίας μεταξύ περιοχών



Γεωγραφικές περιοχές (όπως η Β) με μεγάλους μισθούς τείνουν να έχουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας. Το υπόδειγμα μισθού αποδοτικότητας παρέχει μια πιθανή ερμηνεία για την καμπύλη μισθού. Οι επιχειρήσεις που βρίσκονται σε περιφερειακές αγορές εργασίας με μεγάλη ανεργία δεν χρειάζεται να προσφέρουν υψηλούς μισθούς για να εμποδίσουν τη φυγοπονία των εργαζόμενων

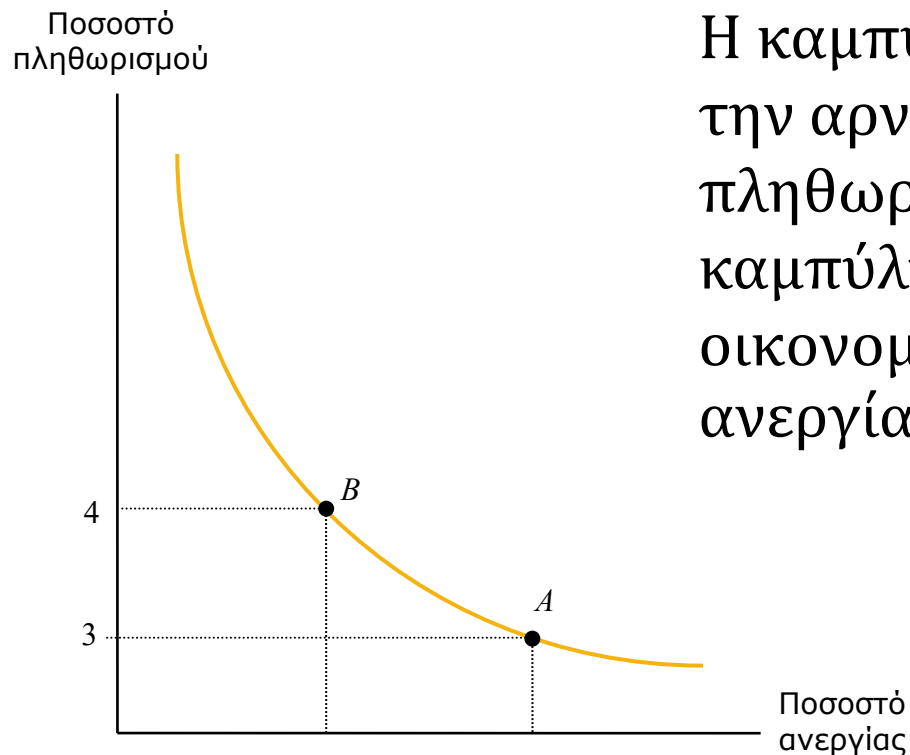
Οι έμμεσες συμβάσεις

- Σύμφωνα με τη θεωρία έμμεσων συμβάσεων, οι εργαζόμενοι προτιμούν τις συμβάσεις απασχόλησης που εξασφαλίζουν σχετικά σταθερά εισοδήματα κατά τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου, ακόμη κι αν αυτές οι συμβάσεις συνεπάγονται μείωση των ωρών εργασίας στις περιόδους ύφεσης

Η καμπύλη Phillips

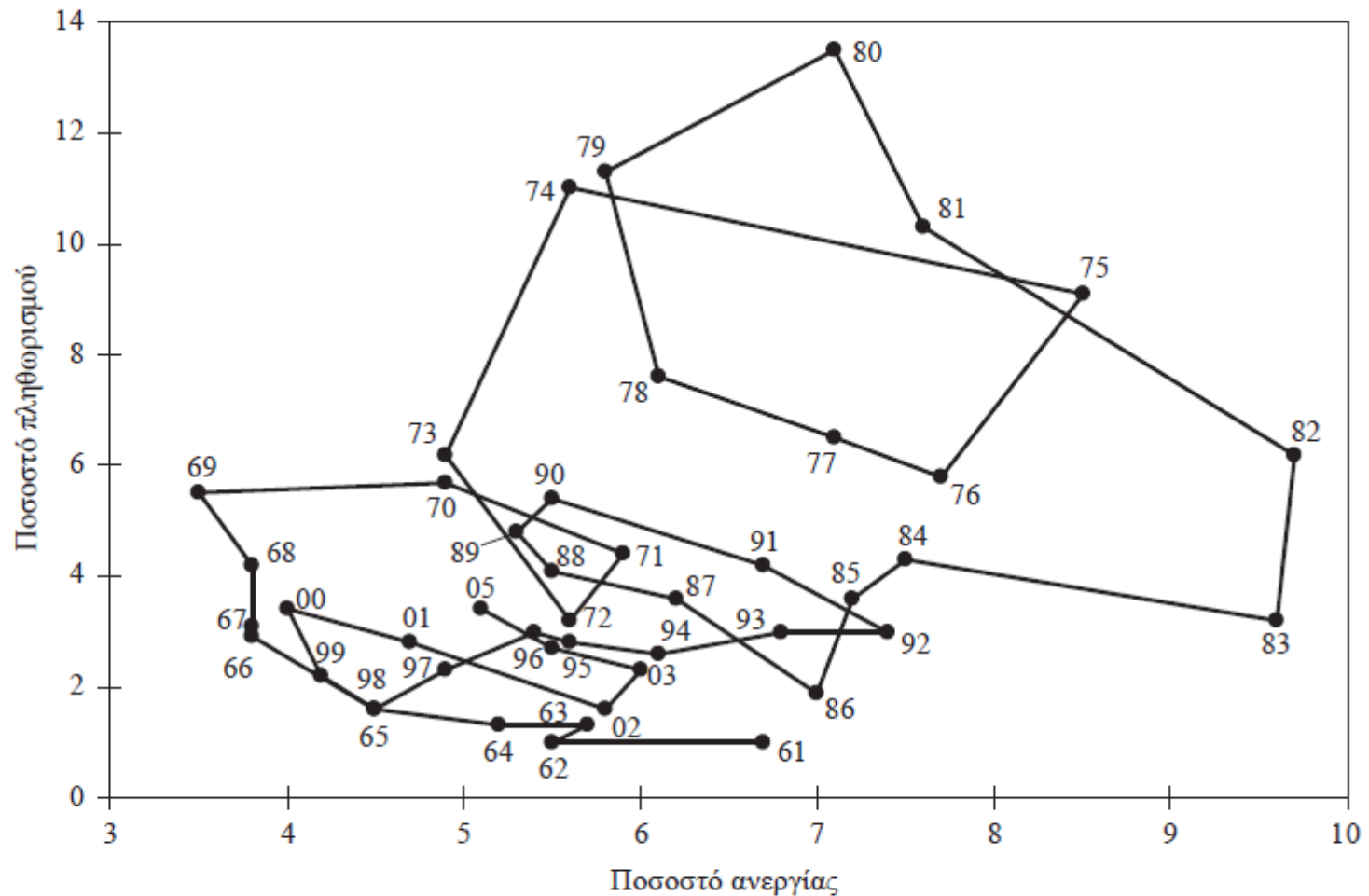
- Η καμπύλη Phillips με καθοδική κλίση υπάρχει μόνο στη βραχυχρόνια περίοδο
- Μακροχρόνια, δεν υπάρχει αντιστάθμιση μεταξύ πληθωρισμού και ανεργίας

Η καμπύλη Phillips

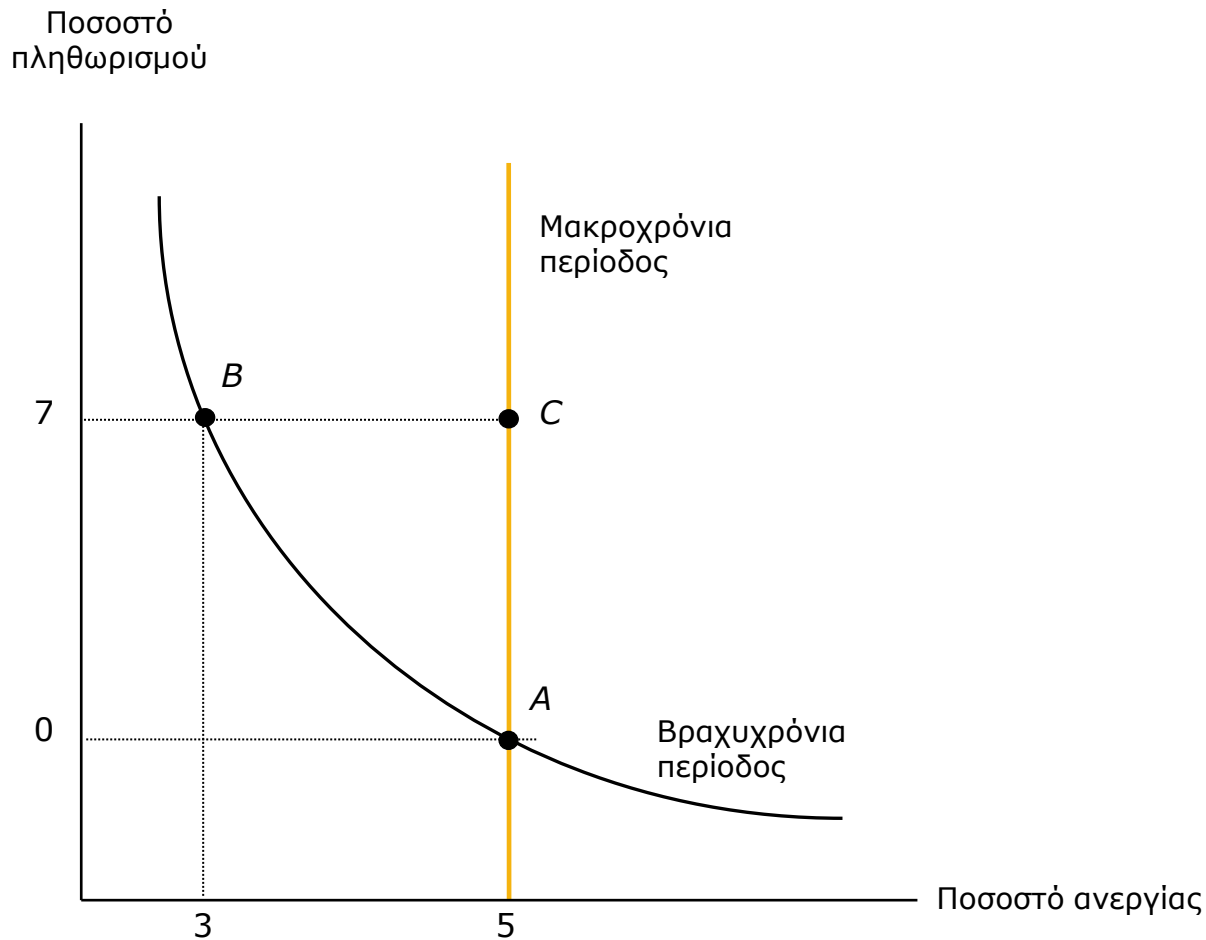


Η καμπύλη Phillips περιγράφει την αρνητική σχέση μεταξύ πληθωρισμού και ανεργίας. Η καμπύλη δείχνει ότι, σε μια οικονομία, ο πληθωρισμός και η ανεργία αντισταθμίζονται

Πληθωρισμός και ανεργία στις ΗΠΑ, 1961-2005



Βραχυχρόνια και μακροχρόνια καμπύλη Phillips



Βραχυχρόνια και μακροχρόνια καμπύλη Phillips

- Η οικονομία βρίσκεται αρχικά στο σημείο Α (στο προηγούμενο γράφημα), δεν υπάρχει πληθωρισμός και το ποσοστό ανεργίας είναι 5%
- Αν η νομισματική πολιτική αυξήσει τον πληθωρισμό σε 7%, τα άτομα που αναζητούν εργασία ξαφνικά θα βρουν πολλές θέσεις που ικανοποιούν τον μισθό επιφύλαξής τους, ενώ το ποσοστό ανεργίας μειώνεται βραχυχρόνια, μετατοπίζοντας την οικονομία στο σημείο Β

Βραχυχρόνια και μακροχρόνια καμπύλη Phillips

- Διαχρονικά, οι εργαζόμενοι διαπιστώνουν ότι το ποσοστό πληθωρισμού είναι υψηλότερο, προσαρμόζουν προς τα πάνω τον επιθυμητό μισθό και η οικονομία επιστρέφει στο σημείο C
- Στη μακροχρόνια περίοδο, το ποσοστό ανεργίας είναι πάλι 5%, αλλά τώρα υπάρχει υψηλότερος πληθωρισμός. Στη μακροχρόνια περίοδο, δεν υπάρχει αντιστάθμιση μεταξύ πληθωρισμού και ανεργίας

Ποσοστό ανέργων για περίοδο μεγαλύτερη των 12 μηνών

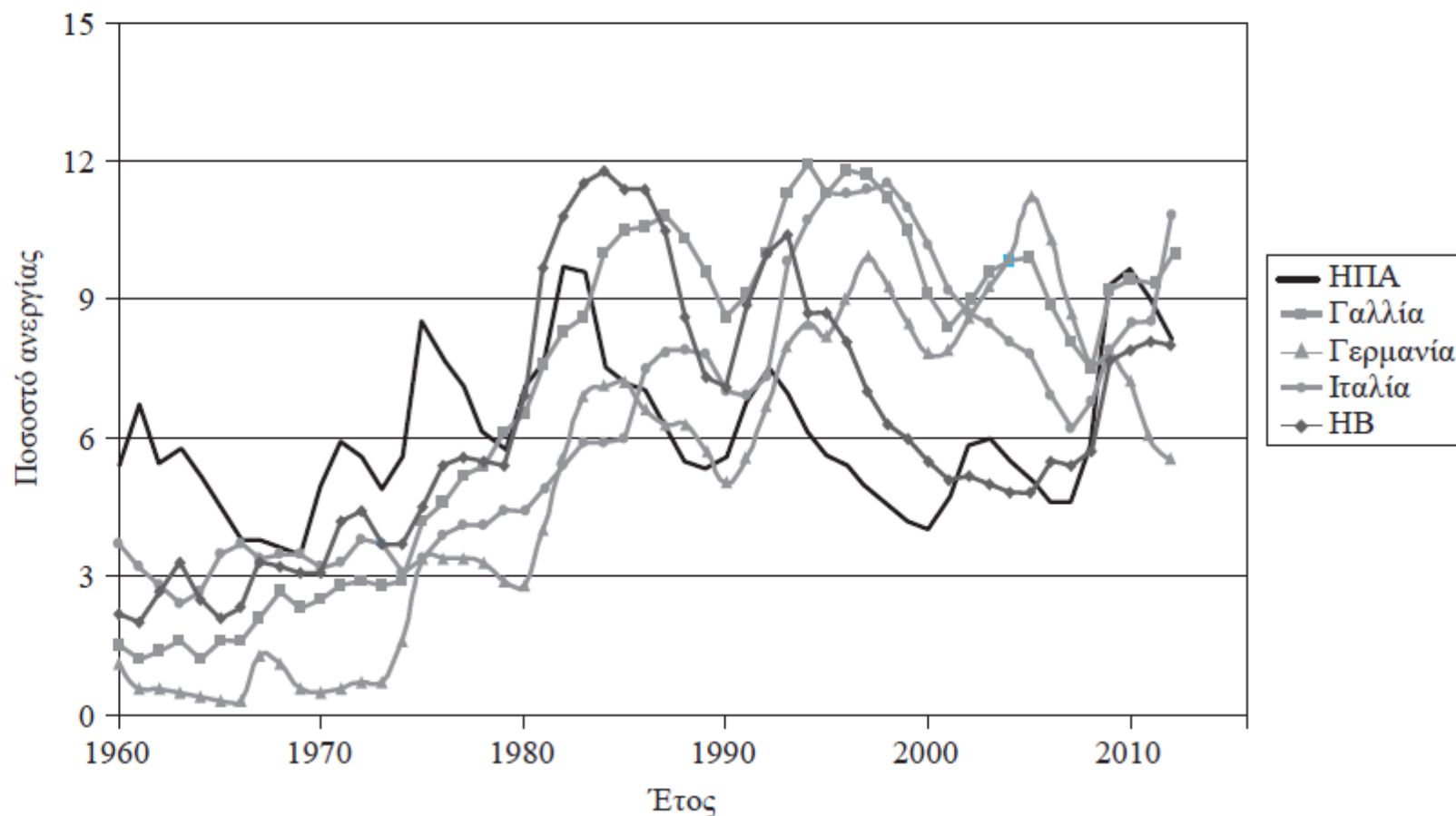
Χώρα	1990	2006	2012
Βέλγιο	68,7	56,6	44,7
Δανία	29,9	20,4	28,0
Γαλλία	38,0	44,0	40,3
Γερμανία	46,8	57,2	45,5
Ιρλανδία	66,0	34,3	61,7
Ιταλία	69,8	52,9	53,0
Ολλανδία	49,3	45,2	33,7
Ισπανία	54,0	29,5	44,5
Ηνωμένο Βασίλειο	34,4	22,1	34,8
ΗΠΑ	5,5	10,0	29,3

Ανεργία στην Ευρώπη

- Ο συνδυασμός ...
 - υψηλών επιδομάτων ανεργίας
 - περιορισμών για την προστασία της απασχόλησης
 - μισθολογικής ακαμψίας...

...είναι κατά πάσα πιθανότητα η αιτία για τα υψηλά επίπεδα ανεργίας που παρατηρήθηκαν στην Ευρώπη κατά τις δεκαετίες του '80 και του '90

Η ανεργία στη δυτική Ευρώπη, 1960-2012



Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του
παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο χωρίς γραπτή
άδεια του εκδότη, σύμφωνα με το Ν. 2121/1993 και τη
Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης
(που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975)